

- LORENZ, K. 1935: Der Kumpan in der Umwelt des Vogels. – Journ. f. Ornithol. **83**, p. 137 & p. 289.
- PIECHOCKI, R. 1952: Beobachtungen zur Brutbiologi des Turmfalken. – Orn. Mitt. **4**, p. 25.
- SALOMONSEN, F. 1943: Betydningen af social Stimulans for Yngleforholdene i Fuglekolonier. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **37**, p. 1.
- SCHARLING, A. 1930: Taarnfalk og Allike i Thisted Kirke. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **24**, p. 111.
- SCHJØLER, E. Lehn 1931: Danmarks Fugle **3**. København.
- SKOVGAARD, P. 1917: Yngletiden i Esbjergegnen. – Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **11**, p. 160.
- TINBERGEN, L. 1940: Beobachtungen über die Arbeitsteilung des Turmfalken (*Falco tinnunculus* L.) während der Fortpflanzungszeit – Ardea **29**, p. 63.
- URSIN, E. 1952: Musenes udbredelse i Danmark. – Flora og Fauna **58**, p. 49.
- UTTENDÖRFER, O. 1939: Die Ernährung der deutschen Raubvögel und Eulen und ihre Bedeutung in der heimischen Natur.

De i Ornithologiske Mitteilungen bragte mindre meddelelser om Tårnfalkens jagt på fugle findes i **1**, 1948/49, p. 63; **2**, 1950, p. 101; **3**, 1951, p. 18, 19, 163; **4**, 1952, p. 111.

MINDRE MEDDELELSER

Iagttagelse af Sortspætte (*Dryocopus martius*, (L.)) på Falster.

Under mit arbejde i Østerskoven 1 km fra Hesnæs på Nordøstfalster, blev jeg d. 3. november 1955 opmærksom på et for mig ukendt fugleskrig. Det viste sig at hidrøre fra en Sortspætte (*Dryocopus martius*). Fuglen slog sig ned på stammen af en birk i en afstand af ca. 40 m fra mig. I nogle minutter havde jeg lejlighed til at iagttage fuglen, inden den forsvandt i sin søgen efter føde. Den 6. november og 8 november 1955 havde jeg igen lejlighed til at iagttage denne sjældne gæst, der hver gang meldte sin ankomst ved sit meget iørefaldende skrig. Ingen af gangene var det mig muligt at fastslå, om det drejede sig om han eller hun af arten, da jeg ikke fik lejlighed til brug af kikkert.

HANS ANKER NIELSEN

I tilslutning til ovenstående kan jeg oplyse, at jeg d. 4. november 1955 om formiddagen iagttog Sortspætten (*Dryocopus martius*) under følgende forhold: På min cykel var jeg på vej gennem Østerskoven, da jeg befandt mig ca. 400 m fra den af H. A. NIELSEN nævnte lokalitet, slog fuglen ud fra en granbevoksning få meter fra mig, hvorefter den med hurtig flugt fulgte vejen ca. 50 m i samme retning

som jeg for herefter igen at slå ind i bevoksningen. Fuglens flugt samt vinklen, hvorunder jeg iagttog den, gjorde det umuligt for mig at fastslaa fuglens køn.

Udover de nævnte tilfælde er Sortspætten observeret d. 4. november og 9. november af KELD RASMUSSEN, Moseby. På den første dato både hørte og så RASMUSSEN fuglen, på den sidste dato blev den blot hørt. Den 12. november meddelte skovfogedeleverne K. CHRISTENSEN og S. LERKE MØLLER mig, at de om formiddagen havde hørt Sortspættens skrig og ret efter set den siddende i toppen af en gammel eg. Siden er fuglen ikke bemærket på skovparten. FRITS LARSEN

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes* (L.)) på Østfalster.

Fra først i oktober til midten af november 1955 har to Nøddekriger (*Nucifraga caryocatactes*) opholdt sig i og omkring min have ved Moseby skovfogedbolig. Jeg har i det ret lange tidsrum flere gange haft rig lejlighed til at betragte fuglene og bemærke deres skadelignende opførsel og skrig. Fuglens næb var ret korte, hvorfor jeg antager, det var skandinaviske fugle.

I den første tid fuglene opholdt sig i haven, levede de tilsyneladende særlig af nødderne i havens og naboens hasselhække, senere bemærkede jeg dem såvel i skovhegnet som på marken tæt ved haven.

FRITS LARSEN

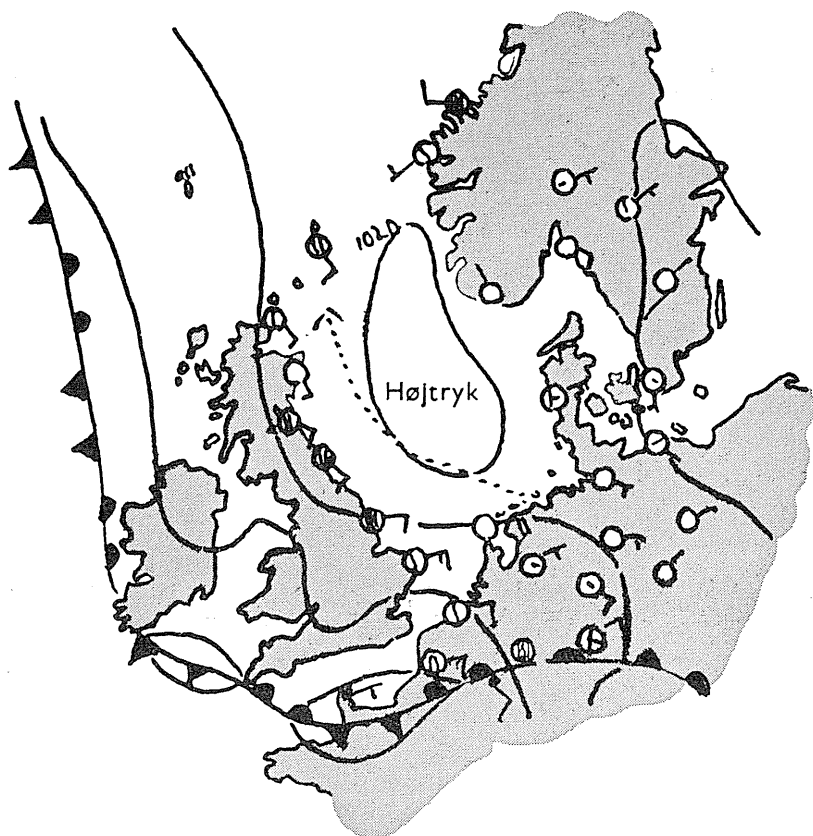
Dansk Brevdue (*Columba livia domestica* L.) på Fair Isle.

En dansk Brevdue (*Columba livia domestica*), mærket Dan 0123-53-768, blev fanget af postmester DOUGLAS STOUT på Fair Isle (midt mellem Orkney- og Shetlandsøerne), efter at han med foder havde fået den lokket ind i sit hus i sidste uge af juni 1955.

Fuglen, der ejedes af hr. CHR. L. PEDERSEN, Risskov ved Århus, var blevet løsladt i Groningen i Holland kl. 6,20 den 19. juni 1955. I stedet for at flyve de 420 km mod NE. fra Groningen til Århus, er den fløjet mod NV. tværs over Nordsøen til Fair Isle, en strækning på 820 km.

Det fremgår ikke umiddelbart af vejrmedlingen fra Meteorological Office i England, hvorfor fuglens orientering har svigtet. Vejret ved løsladelsen (se fig.) synes at byde alle muligheder for at nå godt hjem, da vindstyrken kun var 1-2 og himlen var klar hele vejen. Muligvis er fuglen fløjet ind i en lokal tågebanke ved Helgolandsbugten, og idet den har mistet orienteringen, er den af den lette østenvind blevet ført ud over havet, eller den er blevet grebet af luftstrømmen omkring højtrykket og båret til Fair Isle.

Vejrkortet viser en interessant lighed med vejrkortet for den 21.-22. oktober 1950, da en stor invasion af Bøgfinker (*Fringilla*

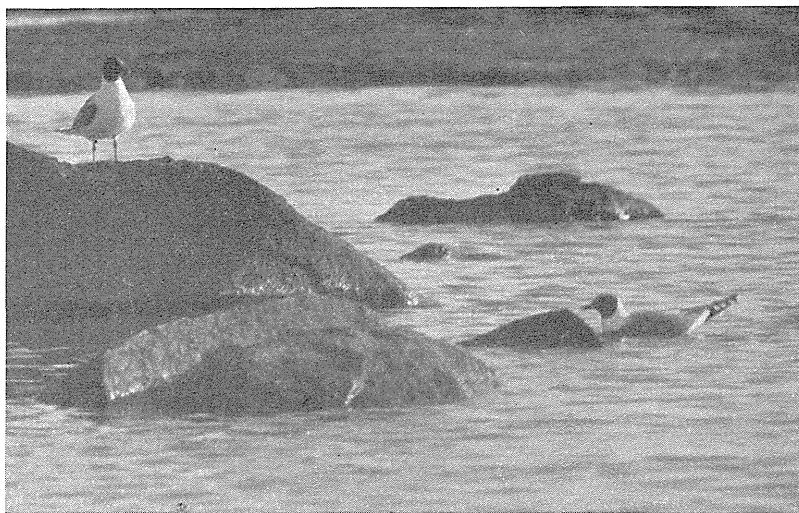
Vejrforholdene under Brevduens flyvning (stiplet linie) til Fair Isle.

coelebs) indtraf på Fair Isle, sandsynligvis kommende fra den hollandske kyst (se K. WILLIAMSON, Bird Notes, 26, p. 66–70).

Vi takker Controller of H.M. Stationery Office for tilladelse til at benytte vejrkortet for den 19. juni 1955 kl. 6,00.

English Summary: A Danish homing-pigeon released at Groningen, Holland, at 0620 hrs. June 19th 1955 flew 520 miles north-west to reach Fair Isle, instead of homing to Aarhus, Denmark, 270 miles north-east. As perfect flying weather prevailed, with light wind and clear skies in an anticyclonic system (see fig.), it is possible the bird may have flown into coastal mist crossing the Ems Channel and become disorientated, drifting downwind to Fair Isle in the south-easterly airstream of the high pressure centre in the North Sea. Similar weather conditions on October 21st–22nd 1950 resulted in a big invasion of Chaffinches *Fringilla coelebs* at Fair Isle, presumably from Holland (Bird Notes 26 p. 66–70).

KENNETH WILLIAMSON & ARNE NØRREVANG

Sabinemåger (*Xema sabini*) på Arundel Ø, NØ. Grønland.
Begyndelsen af august 1955.

Fuglelivet på Arundel Ø, NØ. Grønland.

Under en sejltur fra vejrstationen »Daneborg« i NØ. Grønland i begyndelsen af august 1955 kom jeg med en kollega til den lille ø Arundel. Den ligger ret syd for Jackson Ø, og på højde med Tobias Dal på Home Forland. Her fandt vi et fugleliv, som kan lignedes med det på den fredede Sandø i Young Sund.

Vi fandt utallige Ederfugle (*Somateria mollissima*) som havde ruget, en del Bramgæs (*Brantha leucopsis*), tre Rødstrubede Lommer (*Gavia stellata*), en mængde Havterner (*Sterna paradisaea*) og enkelte Sabinemåger (*Xema sabini*), af hvilke sjældne fugle jeg tog nogle fotografier (se fig.).

HELGE ANDERSEN

Stribet Ryle (*Calidris melanotos* (Vieill.)) iagttaget i Jylland.

Den 6. september kl. 18,15 iagttog jeg sammen med frk. E. ANDERSEN fra Ranum forskellige småvadere, som fouragerede i de lavvandede pytter, der ligger mellem Limfjorden og vejen lige nord for Løgstor. Sammen med to fouragerende Klyder (*Recurvirostra avosetta*), en Ryle (*Calidris alpina*), en Hvidklire (*Tringa nebularia*) og flere Rødben (*T. totanus*), så vi en fugl, som vi straks var klar over, at vi ikke kendte. Den var lidt mindre end en Islandsk Ryle (*Calidris canutus*), men meget slankere, med længere hals og lidt længere næb. Det mest iøjnefaldende træk var imidlertid den meget skarpe afgrænsning mellem dens brungule strube og rent hvide underside. Lige da vi så fuglen, syntes jeg, at dens ryg så ud til at have vandrette, lyse

striber, men i det hurtigt svindende lys kunne jeg ikke få dette bekræftet. Benene syntes at være orange-gule, næbbet mørkt, og øjestriben var kun meget svagt markeret. Det mest bemærkelsesværdige træk i fuglens opførsel var en hyppig strækken hals, så den lignede i nogen grad en brushøne i omrids. Efter at vi havde iagttaget fuglen en halv times tid i kikkert og teleskop, blev Rødbenene skræmt af en meget støjende lastbil, som kørte forbi på vejen, og den fremmede vadefugl fløj bort sammen med dem. Da den fløj, så den helt mørk ud uden synligt vingemønster; men jeg fremhæver atter, at på dette tidspunkt var klokken næsten 19, og lyset var meget dårligt. Vi hørte ikke fuglen give en eneste lyd fra sig. Vi havde PETERSON, MOUNT-FORT og HOLLOMS »Birds of Europe« med, medens vi iagttog fuglen, og vi var enige om, at det åbenbart ikke kunne være andet end Stribet Ryle (*Calidris melanotos*).

Jeg for mit vedkommende er overbevist om, at vores bestemmelse var rigtig, men jeg er ganske klar over, at en ukendt fremmeds meddelelse må tages med alt muligt forbehold, når der er tale om en fugl, der – så vidt jeg ved – ikke tidligere er rapporteret fra Danmark¹). Ikke destomindre mener jeg at burde meddele denne iagttagelse for det tilfældes skyld, at en anden observatør har set fuglen.

Beklageligvis måtte vi rejse hjem til England tidligt næste morgen; vi kunne således ikke aflægge et nyt besøg på stedet, og desværre kendte vi ikke nogen lokal ornitolog, som kunne bekræfte iagttagelsen.

LANCELOT P. SAMUELS

Storkjove (*Stercorarius skua* (Brünn.) ud for Svinkløv.

Den 22. august tilbragte jeg ca. 5 timer på stranden ved Svinkløv, og i dette tidsrum var der hele tiden et betydeligt SV. træk af fire ternearter, nemlig Fjordterne (*Sterna hirundo*), Havterne (*S. paradisaea*), Splitterne (*S. sandvicensis*) og Sandterne (*Gelochelidon nilotica*) langs kysten. Sammen med en flok terner kom en Storkjove (*Stercorarius skua*) trækkende. Jeg så den meget tydeligt, og lagde mærke til dens ensfarvet mørkebrune fjerdragt med brede hvide vingepletter og dens firkantet afskårne hale. Jeg kender Storkjoven ganske godt fra Fair Isle og Shetlandsøerne og nærer derfor ingen tvivl om bestemmelsen af denne i Danmark så sjældne art.

LANCELOT P. SAMUELS

Riden (*Rissa tridactyla* (L.)) som ynglefugl på Nordre Rønner.

Under et ophold på Nordre Rønner, i tiden fra d. 22. til d. 26. juli 1955, konstateredes Riden (*Rissa tridactyla*) som ynglefugl, idet der

¹) Arten er en gang tidligere truffet i Danmark; jfr. H. POULSEN, D.O.F.T. 44, 1950, p. 211.

fundtes 4 næsten flyvefærdige unger på øen Storestenholm. Ifølge fyrmesteren var der samme forår blevet fundet 3 reder.

CARL-ERIK CHRISTENSEN & FLEMMING GRAND

Isflugl (*Alcedo ispida* L.) og Vandstær (*Cinclus cinclus* (L.)) på Sydfyn.

I januar og februar 1954 holdt en Isflugl (*Alcedo ispida*) til ved Hvidkilde ved en kanal, der går nord for Hvidkilde Sø fra Røde Mølle til Orte Mølle. Jeg så fuglen den 1., 9., 10., 24. og 30. januar, 21. og 28. februar 1954. Det har formodentlig været det samme individ.

Den 13. marts og 13. november 1955 så jeg en Vandstær (*Cinclus cinclus*) ved Vejstrup Å. E. WAAGE

ANMELDELSER

HANS MÜNCH: Der Wespenbussard. Die neue Brehm-Bücherei 151. (98 pp., 40 ill.). – ZIEMSEN, Wittenberg Lutherstadt 1955. Pris: DM. 3,75.

En velskrevet lille bog om Hvepsevågen. Efter en lidt romantisk indledning omtales anatomiske forhold, stemme og optræden, systematik, udbredelse, træk og yngleforhold. Det sidstnævnte område behandles i flere kapitler. Det anføres bl. a., at Hvepsevågen kan lægge om både een og to gange, hvis den mister æggene. Dette sker næppe på vore breddegrader, i alle tilfælde kun, hvis det mistede kuld er fuldstændig friskt. I de sidste kapitler omtales ernæringsforhold, fjender i dyreverdenen, fangne Hvepsevågers adfærd og nogle fredningstanker. Bogen afsluttes med en god bibliografi. V. HOLSTEIN citeres flittigt, og flere billeder fra denne forf.s bog om Hvepsevågen gengives som tekstfigurer i nærværende arbejde. Papir og billedreproduktion er sløje. LØPP.

VOLKHARD KRAMER: Habicht und Sperber. Die neue Brehm-Bücherei 158. (100 pp., 36 ill.). – ZIEMSEN, Wittenberg Lutherstadt 1955. Pris: DM. 3,75.

Efter en indledning og en omtale af de to arters udbredelse i Europa behandles Duehøgen på 27 sider. Forf. gør rede for kendetegn, størrelse, svingninger i bestanden, yngleforhold, fældning, vandringer, jagtmetoder og ernæringsforhold året rundt samt Duehøgens betydning i naturens og menneskets husholdning. Teksten om Spurvehøgen fylder 62 sider. Stoffets inddeling er nogenlunde som for Duehøgens vedkommende; men der er dog visse forskelle. Ulige lange kapitler